

Protokół z kontroli

przeprowadzonej przez Komisję Rewizyjną Rady Powiatu Ełckiego w Starostwie Powiatowym w Ełku w zakresie gospodarowania subwencją oświatową w odniesieniu do szkół niepublicznych w powiecie ełckim.

Zgodnie z rocznym planem kontroli Komisji Rewizyjnej na rok 2016 zatwierdzonym przez Radę Powiatu Ełckiego Komisja Rewizyjna dokonała kontroli Starostwa Powiatowego w Ełku w zakresie gospodarowania subwencją oświatową w odniesieniu do szkół niepublicznych w powiecie ełckim.

Kontrolę rozpoczęto pismem do starosty Marka Chojnowskiego z dnia 25 maja 2016 r. (O.0012.1.23.2016 – w załączeniu) informującym o zakresie kontroli oraz zawierającym wyszczególnienie zagadnień w obrębie tej kontroli:

1. Które szkoły niepubliczne w Powiecie Ełckim korzystają z subwencji oświatowej przekazywanej przez Powiat Ełcki?
2. Jaka była wysokość subwencji dla tych szkół w ostatnich 3 latach (2013, 2014, 2015)?
3. W jaki sposób jest naliczana subwencja oświatowa dla szkół niepublicznych w Powiecie Ełckim?
4. W jaki sposób jest rozliczane wykorzystanie subwencji oświatowej przez szkoły niepubliczne w Powiecie Ełckim?
5. Czy wystąpiły jakieś nieprawidłowości w zakresie gospodarowania subwencją oświatową w odniesieniu do szkół niepublicznych w Powiecie Ełckim?

W piśmie skierowano do starosty Chojnowskiego prośbę o wyznaczenie osób, które będą mogły omówić interesujące komisję zagadnienia w kontrolowanym zakresie, oraz zaproponowano termin spotkania z wyznaczonymi osobami na dzień 7 czerwca 2016 r. (pismo w załączeniu).

Komisja otrzymała odpowiedź na postawione pytania (pismo z 3 czerwca 2016 w załączeniu). Odpowiadająca w imieniu Zarządu Powiatu p. A. Iwaszko, wicestarosta ełcki, przedstawiła następujące informacje:

1. W latach 2013-2015 Powiat Ełcki udzielił dotacji 7 szkołom niepublicznym, w tym czterem szkołom ZDZ w Białymstoku, 2 szkołom prowadzonym przez p. J.

Dębowskiego oraz szkole policealnej prowadzonej przez Elckie Forum Wspierania Samozatrudnienia Bezrobotnych w Elku.

2. Kwoty łączne subwencji otrzymanej przez Powiat Elcki na szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej w poszczególnych latach były następujące: 2013 r.: 2105468, 77 zł; 2014 r.: 2109507, 44 zł; 2015 r.: 2062005, 26 zł. Pismo zawiera szczegółowe dane o subwencjach na poszczególne szkoły.
3. Kwoty dotacji przekazane przez Powiat Elcki do poszczególnych szkół były znacznie niższe niż otrzymana subwencja i wynosiły w poszczególnych latach: 2013 r.: 1481695,45 zł; 2014 r.: 1576595,49 zł; 2015 r.: 1732159,61 zł. Pismo zawiera szczegółowe dane o subwencjach na poszczególne szkoły.
4. Subwencja oświatowa na szkoły niepubliczne naliczana jest zgodnie z odpowiednim rozporządzeniem MEN, a przekazywana szkołom niepublicznym jako dotacja zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Nr XXXVIII.283.2013 z dnia 31 stycznia 2013.
5. Szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych rozliczają otrzymaną dotację zgodnie z uchwałą wymienioną w poprzednim punkcie.
6. Szkoły niepubliczne przedstawiają Starostwu Powiatowemu miesięczne rozliczenia obejmujące liczbę uczniów, na których przysługuje dotacja, oraz kwoty i rodzaje poniesionych wydatków (zgodnie z wykazem wydatków, które są dozwolone z dotacji).
7. Pracownicy Starostwa Powiatowego w Elku dokonują corocznie kontroli w wybranych szkołach. W wyniku kontroli problemowych w latach 2013-2015 wydano zalecenia pokontrolne, które skutkowały zwrotem dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.

Na posiedzeniu w dniu 7 czerwca 2016 r. Komisja Rewizyjna dokonała analizy odpowiedzi p. wicestarosty A. Iwaszko i sformułowała pytania, które 13 czerwca 2016 zostały przesłane do p. starosty M. Chojnowskiego (pismo w załączeniu). Były to następujące pytania:

1. Co dzieje się z pieniędzmi zwróconymi przez szkoły niepubliczne jako niewykorzystana część dotacji? W jaki terminie środki te zwracane są do budżetu powiatu elckiego?
2. Kiedy i w jaki sposób pracownicy Starostwa Powiatowego w Elku dokonują kontroli liczby i frekwencji uczniów (słuchaczy) uczęszczających do dotowanych szkół?

3. Jaka dokumentacja finansowa szkół związana z wydatkami poniesionymi z dotacji powiatu jest kontrolowana i kiedy taka kontrola jest przeprowadzana?
4. Jaka jest treść zaleceń pokontrolnych, które skutkowały zwrotem dotacji pobranej w nadmiernej wysokości. Jakich szkół te zalecenia dotyczyły?
5. Jaka istnieje gwarancja, że wszystkie nieprawidłowości, które skutkują zwrotem dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, zostały zauważone? Co daje taką gwarancję?

Kolejne zebranie Komisji Rewizyjnej odbyło się w dniu 21 czerwca 2016 r. Na tym posiedzeniu zostało przeanalizowane pismo p. wicestarosty A. Iwaszko, zawierające odpowiedzi na postawione – przytoczone wyżej – pytania oraz dokonano analizy załączonych dokumentów (w załączeniu).

Treść odpowiedzi:

1. *Pieniądze przekazane szkołom publicznym o uprawnieniach szkół publicznych nie były zwracane do budżetu powiatu, ponieważ były wykorzystane i rozliczone przez szkoły w całości.*
2. *Pracownicy Starostwa Powiatowego w Elku dokonują kontroli liczby i frekwencji uczniów (słuchaczy) uczęszczających do dotowanych szkół na podstawie księgi uczniów, dzienników lekcyjnych oraz list obecności podpisanych przez słuchaczy. Kontrole te są przeprowadzane zgodnie z planem kontroli, przeważnie pod koniec roku w siedzibie dotowanej szkoły.*
3. *Podczas kontroli dokonuje się weryfikacji dokumentów finansowo księgowych (listy płac, faktury, umowy). Kontrola przeprowadzana jest zgodnie z planem kontroli, przeważnie pod koniec roku budżetowego.*
4. *Treść zaleceń pokontrolnych przedstawiają załączone do pisma protokoły z kontroli problemowej (szt. 5 potwierdzone za zgodność z oryginałem).*
5. *Istnieje w kontroli pojęcie ryzyka rezydualnego, tj. ryzyka, jakie istnieje pomimo zastosowania przez kierownictwo wszelkich możliwych metod i instrumentów kontrolnych. Ryzyko rezydualne istnieje zatem również w przypadku kontroli dotacji dla niepublicznych jednostek oświatowych, aczkolwiek kontrole w nich przeprowadzane kształtują ryzyko rezydualne na bardzo niskim poziomie.*

W posiedzeniu Komisji Rewizyjnej w dniu 21 czerwca 2016 roku uczestniczyła p. Mariola Raczyńska, pełniąca w Starostwie Powiatowym funkcję naczelnika Wydziału Edukacji i Kultury, wyznaczona do kontaktów w tej sprawie. Pani Naczelnik udzielała członkom komisji wszelkich informacji, które posiadała z racji pełnionej funkcji oraz

wyjaśniała zapisy w dokumentach, które zostały załączone do pism ze starostwa (w załączeniu).

W dniu 30 września 2016 Komisja Rewizyjna spotkała się z osobami prowadzącymi kontrole w szkołach niepublicznych, p. Markiem Skórą i p. Małgorzatą Hołówko. Obie te osoby udzieliły szczegółowych wyjaśnień dotyczących sposobów kontrolowania, zakresu, możliwych nieprawidłowości, stopnia skuteczności kontroli itp.

Wnioski i rekomendacje wynikające z kontroli

1. Komisja Rewizyjna nie ma wątpliwości, że zarówno sposób naliczania subwencji dla powiatu ełckiego na szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych, jak też sposób naliczania dotacji dla ww. szkół oraz rozliczania tych dotacji, a także sposób kontroli wykorzystywania dotacji przez dotowane szkoły jest zgodny z odpowiednimi przepisami.
2. Z zakresów kontroli wynika, że kierownictwo Starostwa Powiatowego w Ełku dostrzega 2 główne ryzyka:
 - 2.1. Środki z dotacji będą wydawane na takie cele, na które dotacja nie może być wykorzystywana.
 - 2.2. Dotacja będzie pobierana na tzw. „martwe dusze”, tj. uczniów i słuchaczy w ogóle nieprzychodzących na zajęcia, być może nawet na jakieś nieistniejące osoby.
3. W przypadku pierwszego ryzyka sposób kontrolowania wydaje się być skuteczny. Z dokumentów i wyjaśnień p. naczelnik Raczyńskiej wynika, że kierownictwa dotowanych szkół muszą przedstawić faktury, rachunki, listy płac itp. na całą kwotę pobranej dotacji. Osoba kontrolująca, dysponując katalogiem celów, na które można wydawać środki z dotacji, z łatwością może wyłowić wydatki nieprawidłowe.
4. W przypadku drugim nadzór nad prawidłowością pobierania dotacji wydaje się słabszy. Kontrola prowadzona w wybranych szkołach, zwykle raz w roku, pod jego koniec, nie zapewnia wiarygodnej kontroli rzetelności przesyłanych co miesiąc do Starostwa Powiatowego danych o liczbie uczniów (słuchaczy) oraz ich frekwencji na zajęciach. Jak wynika z informacji przekazanych ze starostwa, właśnie w tym zakresie wykryto nieprawidłowości skutkujące zwrotem przez dotowane szkoły części dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.

Na tym protokół zakończono.

Protokół kontroli sporządzono w **2 jednobrzmiących egzemplarzach**, z których jeden doręczono Staroście Ełckiemu.

Kontrolowany nie wnosi żadnych zastrzeżeń do protokołu/wnosi następujące zastrzeżenia do protokołu

.....
.....
.....
.....
.....

Pouczono Starostę Ełckiego o możliwości zgłoszenia w terminie **7 dni** od podpisania protokołu pisemnych wyjaśnień, co do zawartych w protokole ustaleń.

Protokół zawiera 5 ponumerowane stron.

Komisja Rewizyjna:

Jednostka kontrolowana:

.....

.....

.....

.....